

de Volkskrant

7 oktober 2009 woensdag

## 'Heffing op flitskapitaal uitvoerbaar'

**BYLINE:** Peter de Waard

**SECTION:** ECONOMIE; Blz. 9

**LENGTH:** 655 woorden

### **SAMENVATTING**

De door de econoom James **Tobin** bedachte belasting op financiële transacties is nodig en ook uitvoerbaar, zegt Nobelprijswinnaar Joseph Stiglitz.

#### **VOLLEDIGE TEKST:**

ISTANBUL De Amerikanen en Britten willen er niets van weten, net als de bazen van het IMF en de Europese Centrale Bank, die het idee onuitvoerbaar noemen. Maar volgens de Amerikaanse Nobelprijswinnaar Joseph Stiglitz is de door de econoom James **Tobin** bedachte belasting op financiële transacties niet alleen nodig maar ook uitvoerbaar.

Stiglitz zei dat deze week in Istanbul waar hij de jaarvergadering van het IMF en de Wereldbank bijwoont. Hij wuifde alle praktische bezwaren weg, zelfs die de bedenker van deze belasting James **Tobin** vlak voor zijn dood in 2002 zelf had opgeworpen. 'Dankzij de moderne technologie is zo'n belasting in deze tijd wel haalbaar', aldus Stiglitz.

Een zogenoemde **Tobin**-taks moet ervoor zorgen dat grootschalige speculatie op de financiële markten - volgens velen een van de oorzaken van de crisis - minder lonend is.

Onder druk van met name de Duitse bondskanselier Angela Merkel en de Franse president Sarkozy besloot de G20 in Pittsburgh een onderzoek naar de invoering van zo'n belasting te laten houden door het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Directeur Dominique Strauss-Kahn van het IMF noemde een **Tobin**-taks vorige week echter onhaalbaar vanwege 'technische redenen'. Hij zei dat een werkgroep onder leiding van zijn plaatsvervanger John Lipsky nu een alternatief zal onderzoeken om een belasting (of verzekeringspremie) te creëren die financiële instellingen moeten betalen om de effecten van financiële crises in de toekomst te verlichten. Daarbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld een heffing van 0,005 procent op alle valutatransacties. Deze belasting zou jaarlijks 30 miljard dollar opbrengen die bijvoorbeeld kan worden gebruikt voor een kapitaalversterking van het IMF.

Stiglitz verklaarde dat 'de financiële sector de wereldeconomie heeft vervuild en nu ook moet betalen voor het schoonmaken'. Hij wil dat de belasting wordt ingevoerd op alle financiële transacties, niet alleen die op valuta maar ook aandelen en vastgoed, zodat toekomstige zeepbellen worden voorkomen. De opbrengst van deze belasting zou ten goede moeten komen aan de Derde Wereld, die daarmee de klimaatproblemen zou kunnen helpen oplossen; volgens Stiglitz 'de weg voor nieuwe economische groei'.

De Fransen zijn voorstander van zo'n belasting. De Nederlandse minister voor Ontwikkelingssamenwerking Koenders merkte maandag echter schamper op dat de

Fransen altijd gek zijn op financiële innovaties 'zolang ze hun eigen verplichtingen voor ontwikkelingssamenwerking niet hoeven na te komen'.

Eigenbelang speelt in de discussie een grote rol. Net als de Amerikanen zijn de Britten tegen. De Britse minister van Financiën Darling, zei niet tegen het principe van een dergelijke belasting te zijn maar noemde de politieke en technische bezwaren onoverkomelijk.

De Britten zien het idee als een Franse aanval op de positie van de City van Londen, waar de valutahandel in de wereld is geconcentreerd. In de City werd in 2006 bijvoorbeeld 16 miljard pond aan bonussen uitgekeerd, waarvan via de inkomstenbelasting 40 procent in de Britse staatskas belandde. Vierduizend handelaren in de City, onder wie ook vele Fransen, ontvingen dat jaar een bonus van meer dan één miljoen pond. De Fransen denken dat de Labourregering hierdoor goede sier kan maken met de gratis gezondheidszorg.

Gek genoeg kunnen de Amerikanen en Britten rekenen op de steun van twee Franse financiële autoriteiten. Behalve Strauss-Kahn, een voormalige Franse minister van Financiën, is ook president Jean-Claude Trichet een tegenstander van zo'n belasting.

De ontwikkelingsorganisatie Oxfam-Novib, die al lang aandringt op de **Tobin**-taks, denkt dat de discussie uiteindelijk in hun voordeel beslist zal worden.

Het credo 'de vervuiler betaalt' moet ook gelden voor de financiële wereld